

בראשית יב ל' ל'

וְכַעֲן וַיָּבֹא אֶרְצָה כְּנֻעַן: וַיַּעֲבֹר אֶבְרָם בָּאָרֶץ עַד מָקוֹם שָׁלֵם עַד אַלְזָן-מִזְרָח וְהַכְּנָעָנִי אָוֹ בָּאָרֶץ: וַיַּרְא יְהוָה אֵלָי אֶבְרָם וַיֹּאמֶר לְזַרְעֲךָ אַתָּה אַתָּה

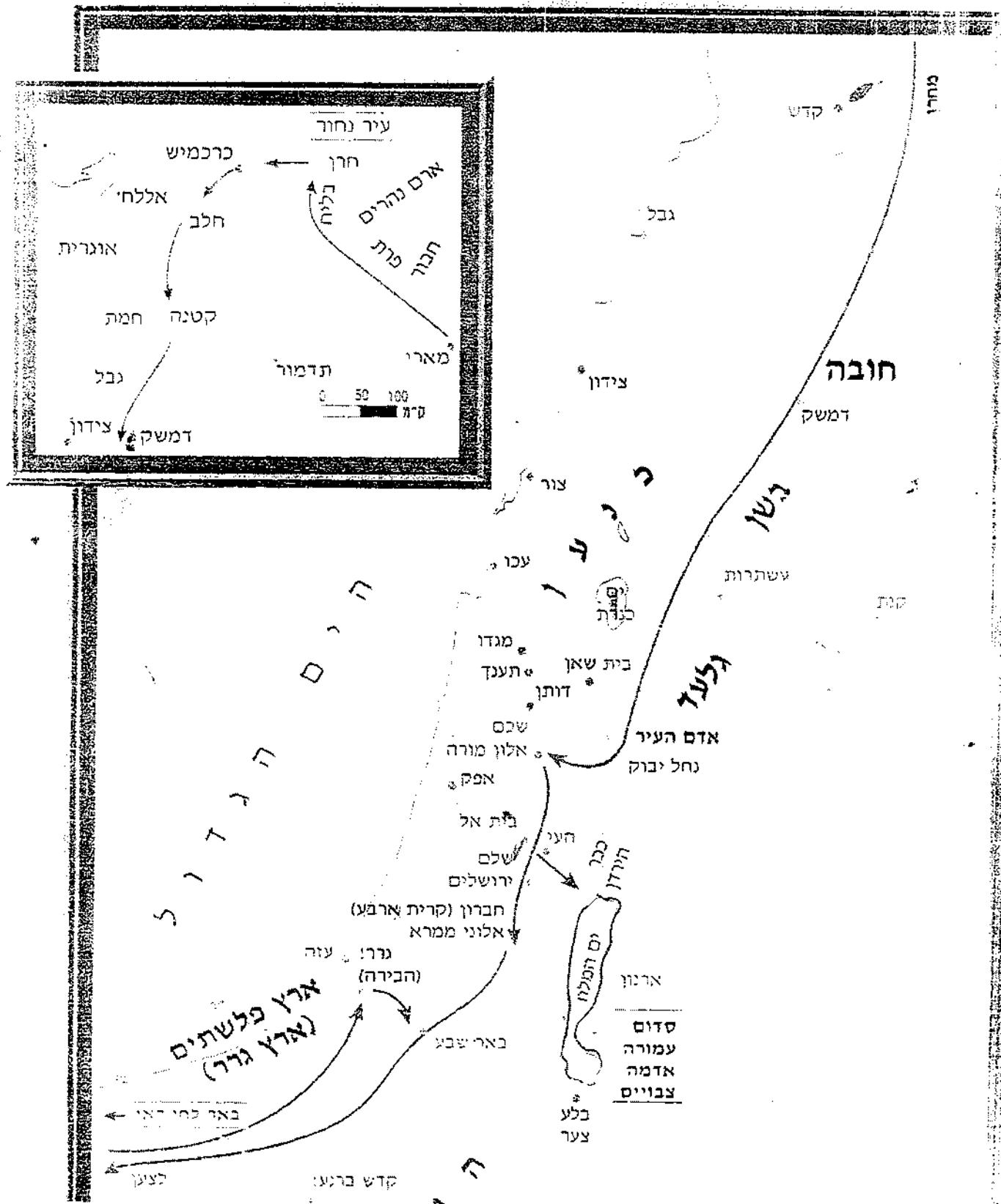
ללבנוני. 17 עיפ' ב' וורקאנטי (בא', ב'). וכפס'ש: בכחותם. 18 שם: לאחד.

20 כי כל הדברים צריכים בהזאה לפגול מה לשמשנו

21 רשות להעיר כי זו אמר לשירה ולא לכחך, אם לא שנהליהם שוג' יהודה בכלוחך ובר' היה בתוכם מגילב צירומיי, אז גבור ללבוד ליהויר גוד נון, ור' יהודה בבלויר גוד נון.

אולם בכבי איתיה לבורך, וציל כנייל.

אברהם בארץ כנען

1. רשוי:

"אלון מורה הוא שכם,

הראהו הר גרים והר עיבל שם קבלו 'ישראל שבועת התורה'."

2. חזקוני:

"ויעתק שם – ...לשון 'המעתיק הרים'¹, מסלkon ממוקם".

3. שם:

"עד מקום שכם – שהרי באותו הפרק לא הייתה שם עיר בינוי רק המקום".

4. הכתב והקבלה:

"ויזדענו כי עי לשון חרבה ושממה הוא וכן שם בחרכבה עיר [זאתرة כז] קראו לעיר בשם
חררכבה".

5. רב בלייכר, מהלך הפרשיות בראשית עמי 87:

"הע – הוא המקום הראשון בו נלחמים בני ישראל לאחר כניסה לארץ במלחמה טبيعית
נורמלית, עם תכיסיסי קרב אשר מופיע שם יהושע. ניתן לומר כי זהה המלחמה הראשונה
בכלל, משום שבירוחו הייתה זו מלחמה נסית, שלא בדרכי הטבע. בבית אל עתיד
להתגלות ליעקב אבינו חזון הסולם המוצב ארצחה וראשו מגיע השמיימה, ועליו הוא אומר:
'אין זה כי אם בית אלהים וזה שער השמיים'². במקום זה בין בית אל ובין העי, מבטאת
אברהם את היסוד הגדול ביותר של עם ישראל, אשר צריך להיות ברור וקבע בשמות
העם. כל בנין חי האומה בדרכי הטבע, הנשך והמשק, המערך המלחמתי של עם ישראל
ובמבנה הכלכל-החקלאי שלו, הכל נמשר מבית אל, משער השמיים".

6. רשוי:

"הלוּ ונסוע – לפרקם, ישב כאן חדש או יותר ונוסף שם ומיטה אהלו במקום אחר".

7. בראשית רבה לט טז:

"יסע אברהם הלוּ ונסוע הנגב – מחקה [מצרי בדעתן] והולך ומכוין כנגד בית המקדש".

¹. איוב ט.ה.

². בראשית כה.ז.

13. אור התיחסים החדשן:

"אל הארץ אשר ארארך – פירוש ראויה לך ואתה ראויה לך,
ושעור [פירוש] התיבה [המילה 'ארארך'] הוא אראה אותה לך ואראה אותה לך,
כי זה بلا זה אין רואיהם להשתראת שכינה".

"לזרע את הארץ הזאת" (בראשית יב ו-ט)

1. רשיי לפסוק ו:

"יהי הולך וכובש את ארץ ישראל מזרעו של שם שבחלקו של שם נפלת שכחילך נח את הארץ לבניו... לפיך ייאמר אל אברהם: לזרע את הארץ הזאת עתיד אני להחזירך לבניך שם מזרעו של שם".

2. פסיקתא זוטרתא (לחם טום לך לך פרק ב' סימנו:

"והכנעני איז בארץ – מה תלמוד לומר? אלא שאף על פי שהיה הכנעני בארץ לא חנוך מהם.

דבר אחרת: שאף על פי שהיה הכנעני בארץ לא למד ממעשיהם".

3. האלישיך הקדוש לפסוק א:

"כי עודנו בחוץ לארץ היה הוא יתברך מדבר בו אך לא מתראה אליו על כן נאמר 'ויאמר ד' אל אברהם 'אבל לא נאמר יירא ד' אל אברהם...' כי המקום גורם כי פה [בחרון]... אתה רחוק משורשך אך יLER ששההقرب עצמן אליך והדבק בשורשך הקדוש ודע קדושת הארץ בזה כי הלא תבאו אל הארץ אשר ארארך והוא כי עד כה... אין כי מראה אליך מראה אך עתה תבאו אל הארץ אשר ארארך שאהיה מראה לפניך מראה... אז יובן שם מזבח להודות לשם ד'. ועל מה הייתה ההודאה? لهذا אמר לד' הנראה אליו שהוא לד' שיזכה הצעאות אליו, מה שלא זכה עד כה עודנו עצור בחוז'ל".

4. מלביים לפסוק ו:

"ויעבר אברהם – שכאו ארצת כנען ולא הגיע דבר ד' עבר הלהה, שגדיר פועל ויעבור שעובר מעבר אל עבר, הלו על דרך לעבור ממש".

5. סנהדרין קב ע"א:

"תנא פשות רבי יוסי: [שכם] מקום מוזמן לפורענות".

6. לבוש האורה לפסוק ו:

"mdl'a אמר עד שכם ועד אלון מורה בו'ו' אלא משמע שעד אלון מורה הוא פירוש לעד מקום שכם כאלו אמר לאיזה שכם? לאלון מורה".

7. שפטין חכמים לפסוק ו:

"כִּי 'אַלְעֵנִי' לְשׁוֹן אֱלֹהָ (פִּירֶשׁ שְׁבֻעָה) ו'מָוֶרֶת' לְשׁוֹן הַוְרָאָה וְזֶהוּ תּוֹרָה."